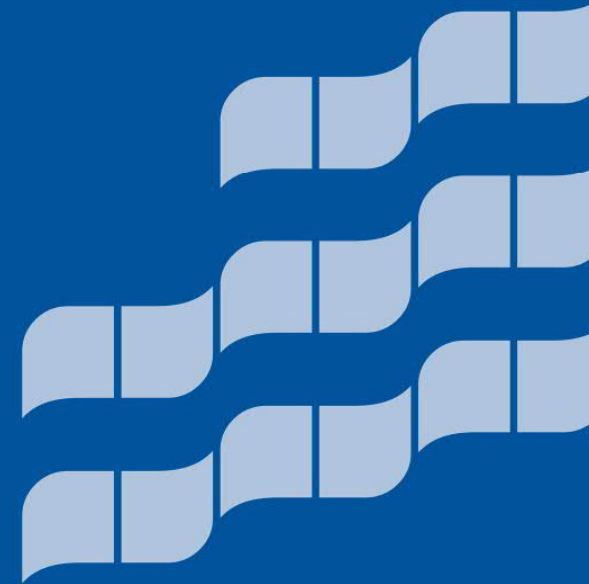

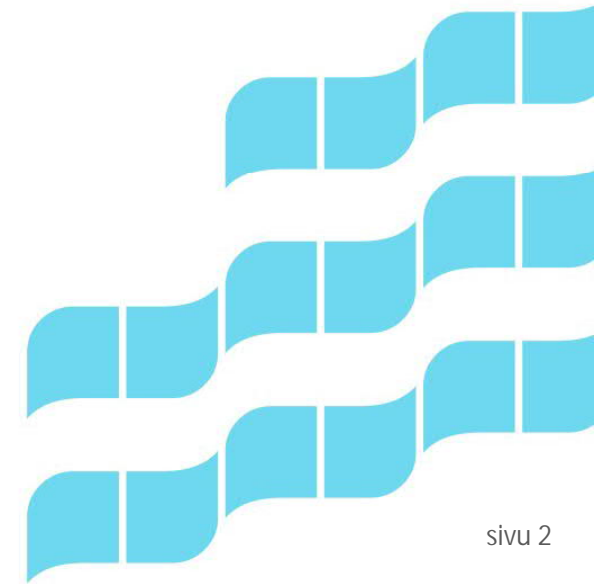
Tampereen kaupungin toimintamallin tilannekatsaus

Kaupunginhallituksen kehittämiskokous
30.11.2020

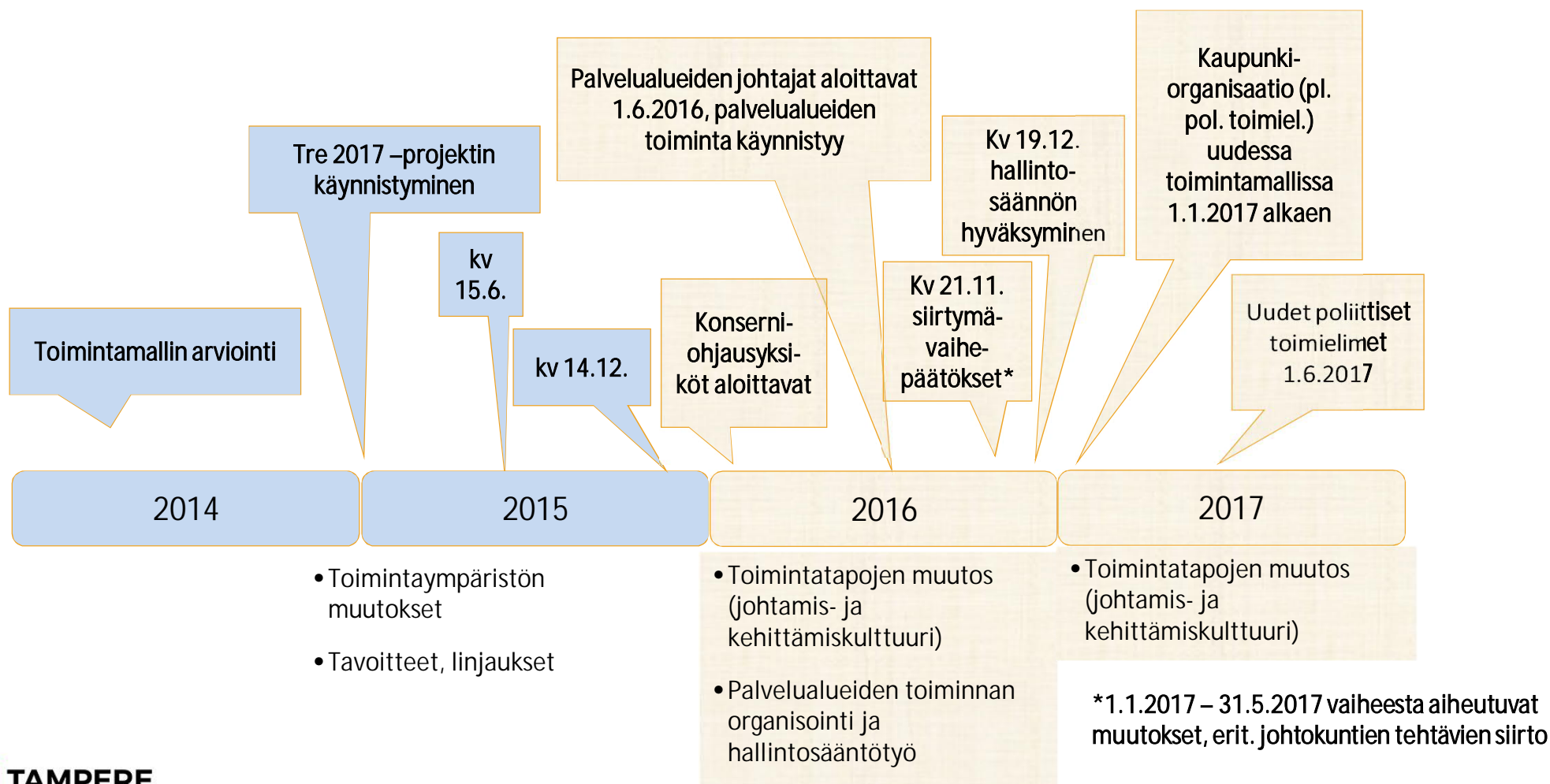

Teemat

- Nykyisen toimintamallin uudistamisen lähtökohdat
- Toimintamalliin tehdyt muutokset nykyisellä valtuustokaudella
- Valtuuston koko seuraavalla valtuustokaudella
- Muiden suurten kaupunkien organisaatiomallit

Toimintamalliuudistuksen aikataulu 2015 - 2017

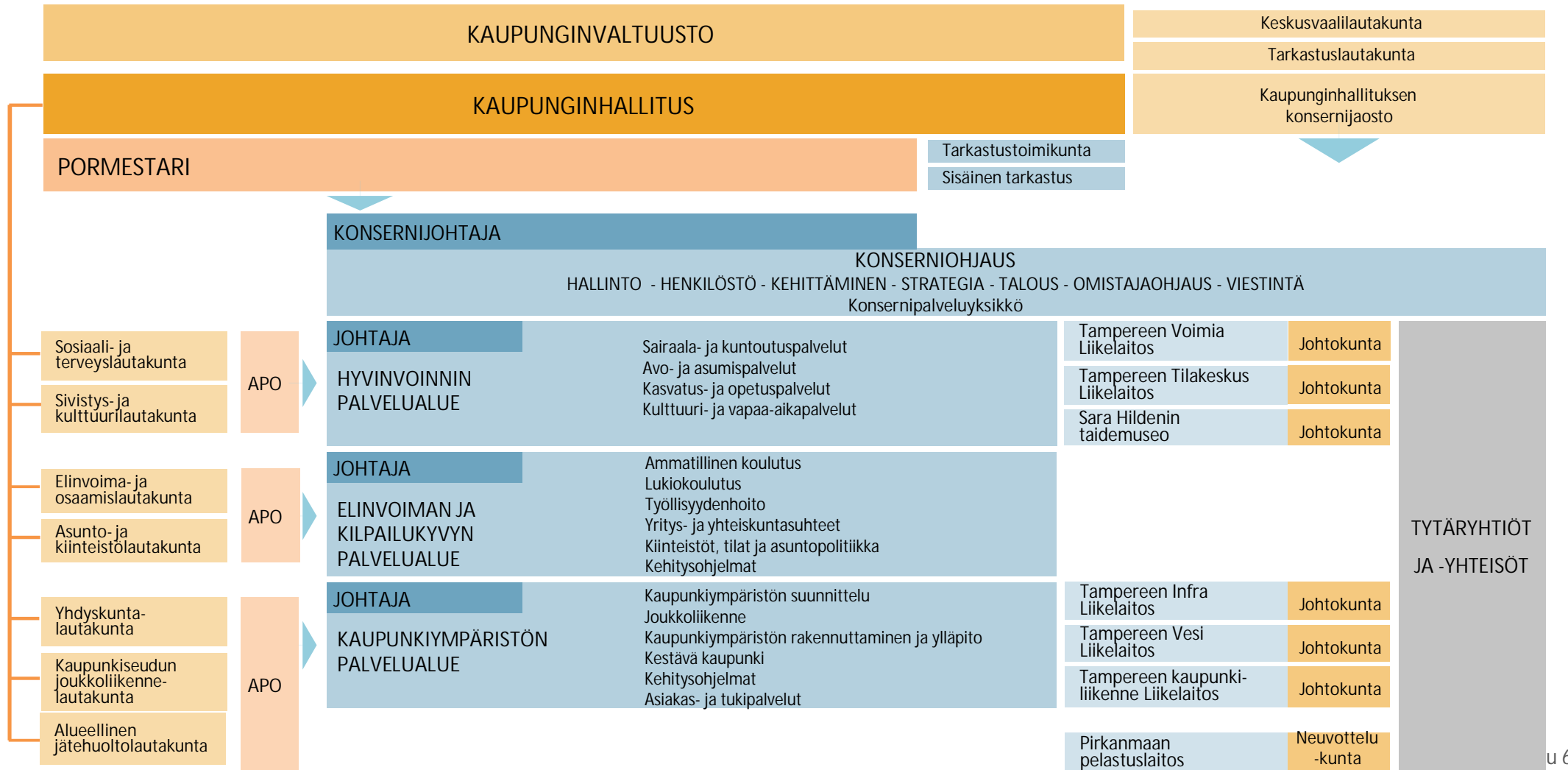
Kaupunginvaltuuston keskeisimmät päätökset 15.6.2015

- Toimintamallin uudistuksen keskeisiä tavoitteita ovat asiakaslähtöisyys, johtamisen selkeyttäminen ja kehittäminen sekä toiminnan taloudellisuuden, tuottavuuden ja vaikuttavuuden lisääminen.
- Poliittista johtamista vahvistetaan pormestarimallia kehittämällä.
- Kaupungin sisäisessä toiminnassa luovutaan nykyisestä tilaajan ja tuottajan erottelusta ja tilalle kehitetään uusi nykyisen mallin hyviä puolia hyödyntävä johtamisjärjestelmä.
- Kaupungin uudistetun toimintamallin lähtökohtana ovat kaupungin perustehtävät eli hyvinvoinnin ja elinvoiman vahvistaminen sekä kaupunkirakenteen ja -ympäristön kehittäminen.
- Toimintamallin uudistuksen toteuttaminen käynnistetään konsernihallinnon uudistamisella. Konsernihallinnon uusi rakenne valmistellaan siten, että se on voimassa 1.1.2016 alkaen.

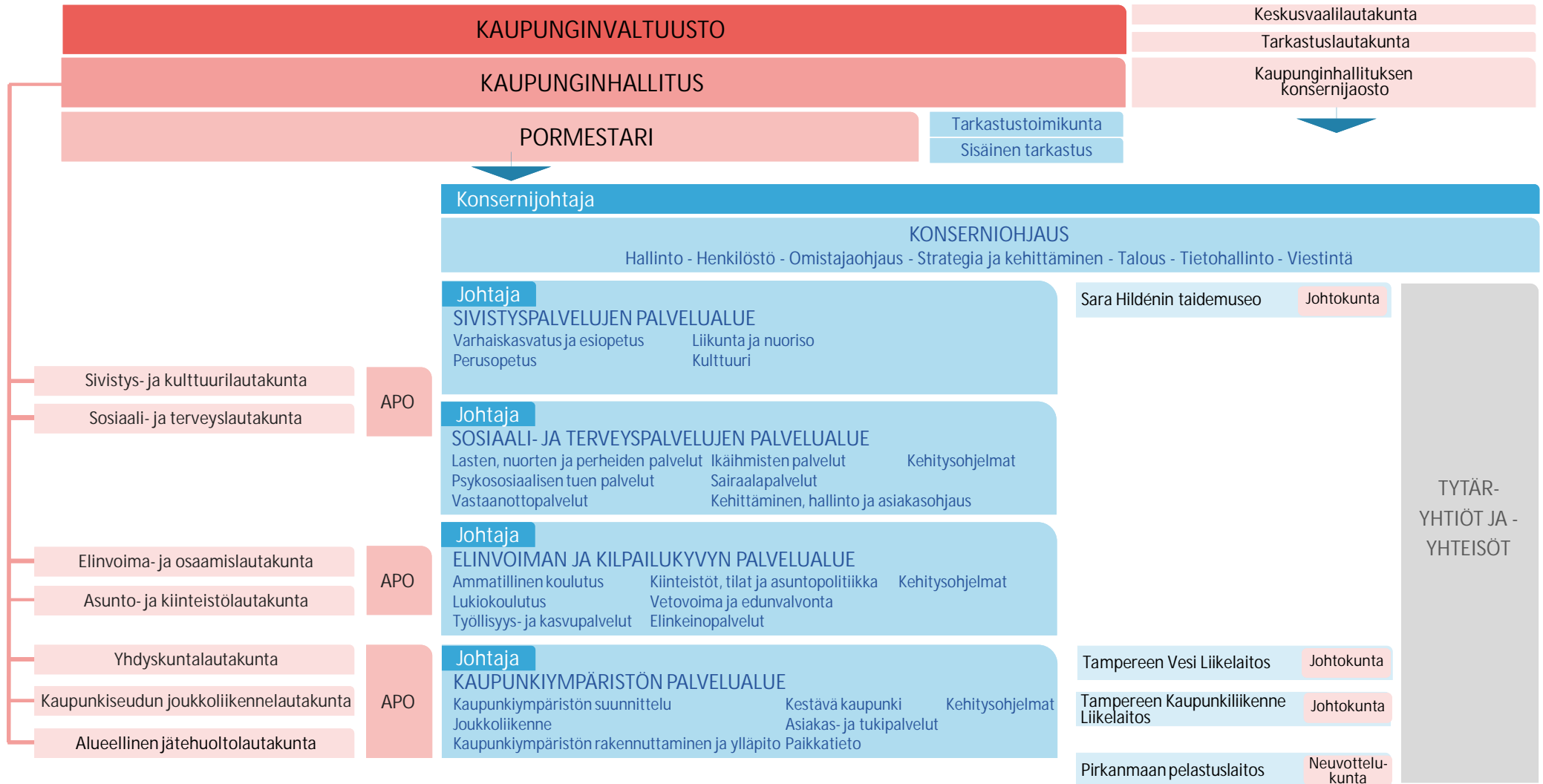
Kaupunginvaltuuston keskeisimmät päätökset 14.12.2015

- Valtuustokaudella 2017–2021 Tampereen kaupunginvaltuustossa on 67 valtuutettua.
- Kaupunginhallituksella on 1.6.2017 alkaen konsernijaosto, jonka tehtävät liittyvät kaupungin tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen ja liikelaitosten omistajaohjaukseen.
- Kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto lakkautetaan 1.6.2017 mennessä.
- Pormestari valitaan nykykäytännön mukaisesti vuoden 2017 kuntavaalien jälkeen.
- Kaupungin palvelut organisoidaan kolmelle palvelualueelle (Hyvinvoinnin palvelualue, Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualue, Kaupunkiympäristön palvelualue) esitetyn mukaisesti.
- Lautakuntien tehtävänä on vastata sekä palvelujen järjestämisestä että palvelutoiminnan poliittisesta johtamisesta. Esitetty lautakuntarakenne toimii jatkovalmistelun pohjana.
- Lautakuntia johtaa kolme päätoimista apulaispormestaria.
- Hyvinvoinnin tuotantoalueiden johtokunnat lakkautetaan 1.1.2017 alkaen.

Tampereen kaupungin organisaatio 1.6.2017

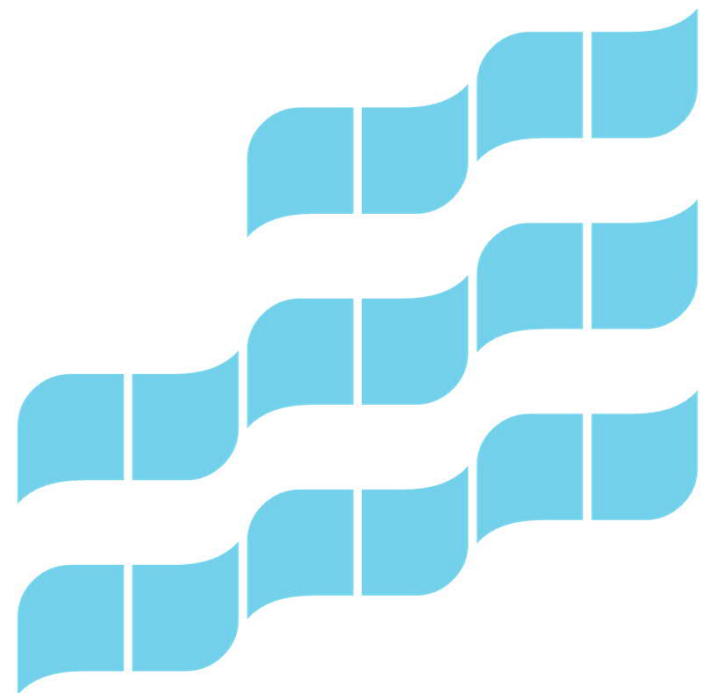

Tampereen kaupungin organisaatio 1.1.2021

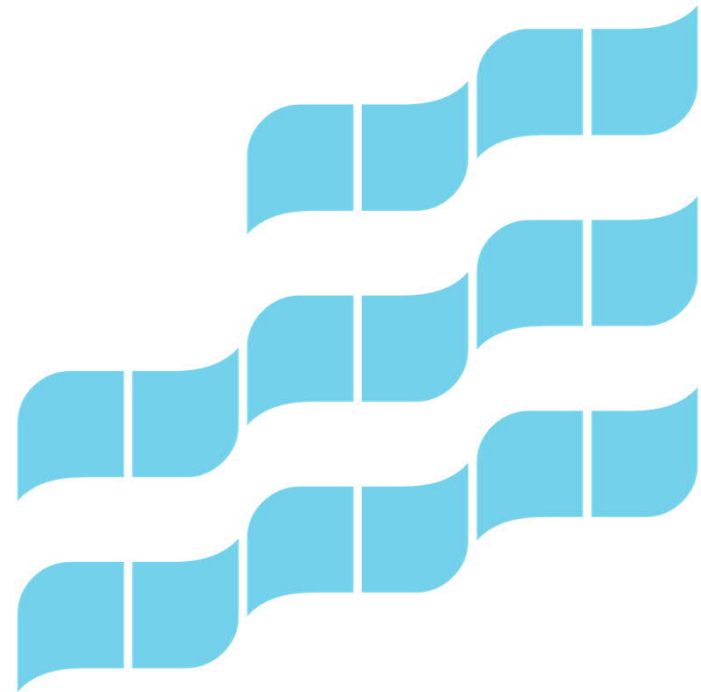
Kuntalain 16 §: Valtuutettujen lukumäärä

- Valtuutettujen lukumäärästä päättää valtuusto. Valtuutettuja valitaan pariton lukumäärä kunnan asukasluvun perusteella.
- Kun asukasluku on 100 001 – 250 000 valtuutettuja on vähintään 59.
- Kun asukasluku on 250 001 – 500 000 valtuutettuja on vähintään 67.

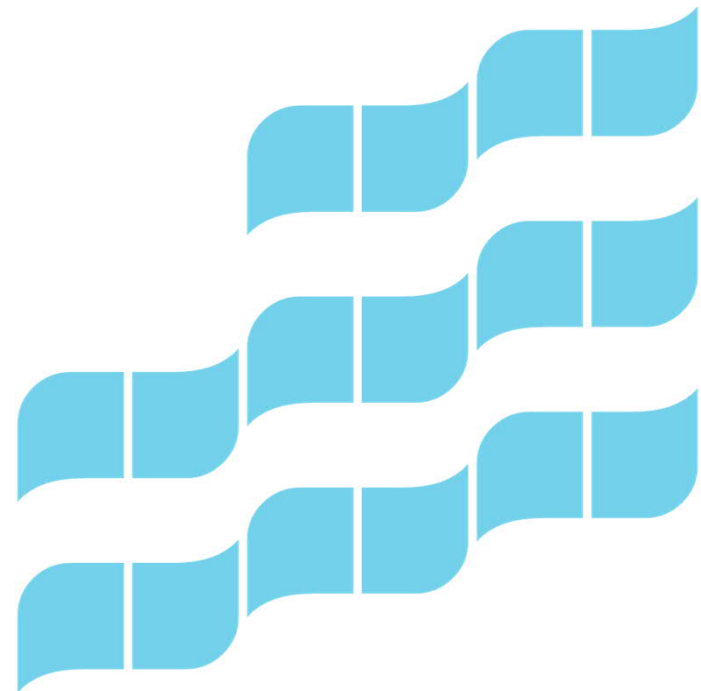
Valtuuston koko 2021 - 2024

- Tampereen kaupungin valtuusto päätti osana toimintamallia koskevia linjauspäätöksiä 14.12.2015, että valtuustokaudella 2017-2021 valtuutettujen lukumäärä on 67.
- Tämän jälkeen valtuutettujen lukumäärä on kirjattu hallintosääntöön, joka on voimassa kunnes sitä muutetaan tai se kumotaan. Erillistä päätöstä valtuutettujen lukumäärästä ei tarvitse tehdä mikäli lukumäärä pidetään samana.

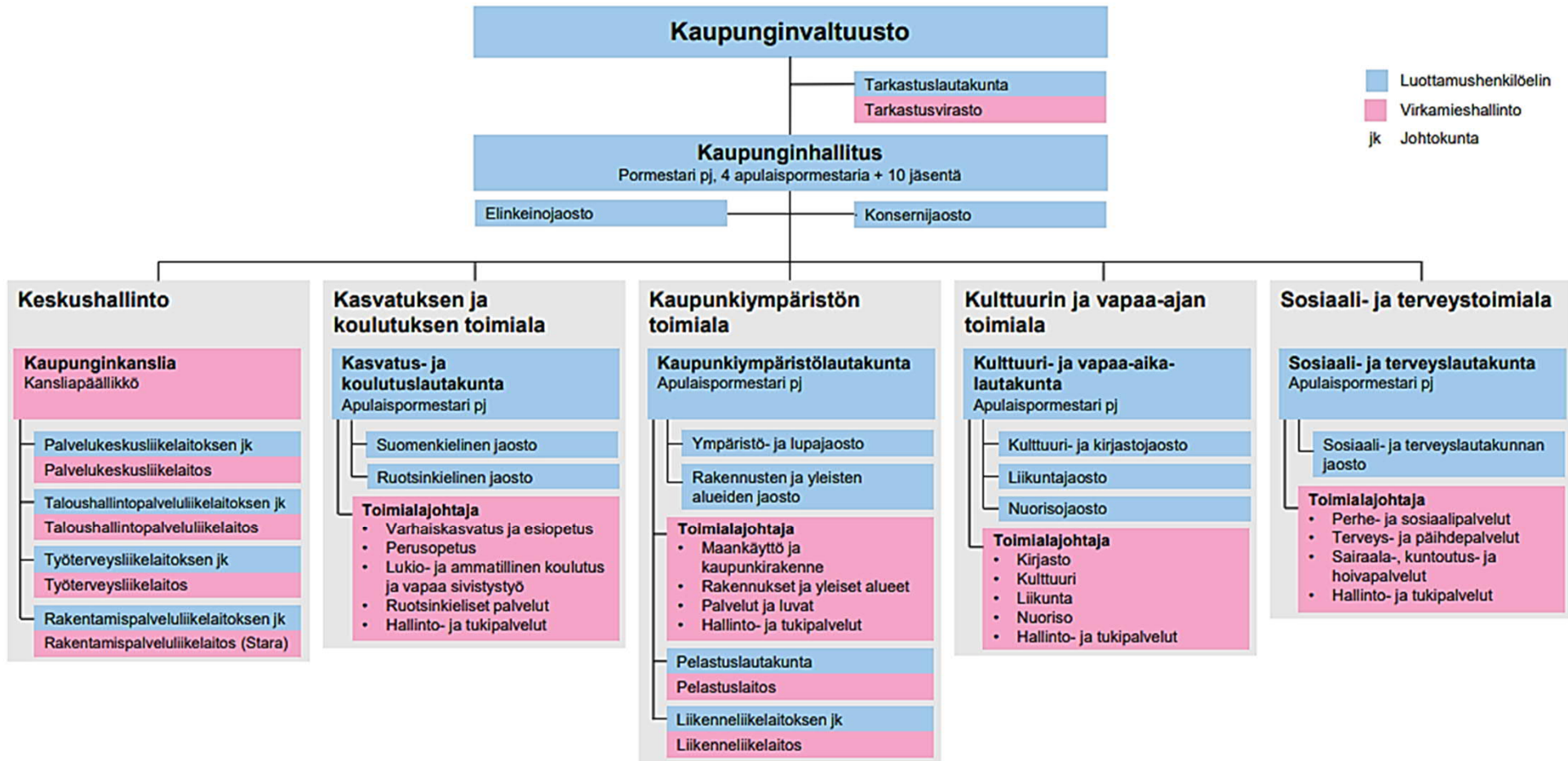
Kuntaliiton yleiskirje valtuutettujen lukumäärästä

- Valtuutettuja valitaan kuntalain 16 §:ssä säädetty kunnan asukaslukuun sidottu vähimmäismäärä, jollei valtuusto pääte vähimmäismäärää suuremmasta valtuutettujen lukumäärästä.
- Jos valtuusto on vuonna 2016 päättänyt kuntalain 16 §:n mukaista vähimmäismäärää suuremmasta valtuutettujen lukumäärästä eikä valtuusto vuonna 2020 käsittele eikä tee päätöstä valtuutettujen lukumäärästä, kevään 2021 kuntavaaleissa noudatetaan valtuuston vuonna 2016 tekemää päätöstä. Tällöin valtuutettuja valitaan sama määrä kuin edellisissä kuntavaaleissa.
- Valtuuston päätös laissa säädettyä vähimmäismäärää suuremmasta valtuutettujen lukumäärästä tai aiemman päätöksen muuttamisesta on ilmoitettava oikeusministeriölle viimeistään 31.12.2020.
- Oikeusministeriölle tulee ilmoittaa valtuuston vuonna 2020 tekemä päätös valtuutettujen lukumäärästä kahdessa tilanteessa:
 - Jos päätös vähimmäismäärää suuremmasta valtuutettujen lukumäärästä tehdään nyt ensimmäisen kerran.
 - Jos valtuusto muuttaa vuonna 2016 tekemänsä päätöstä valtuutettujen lukumäärästä.

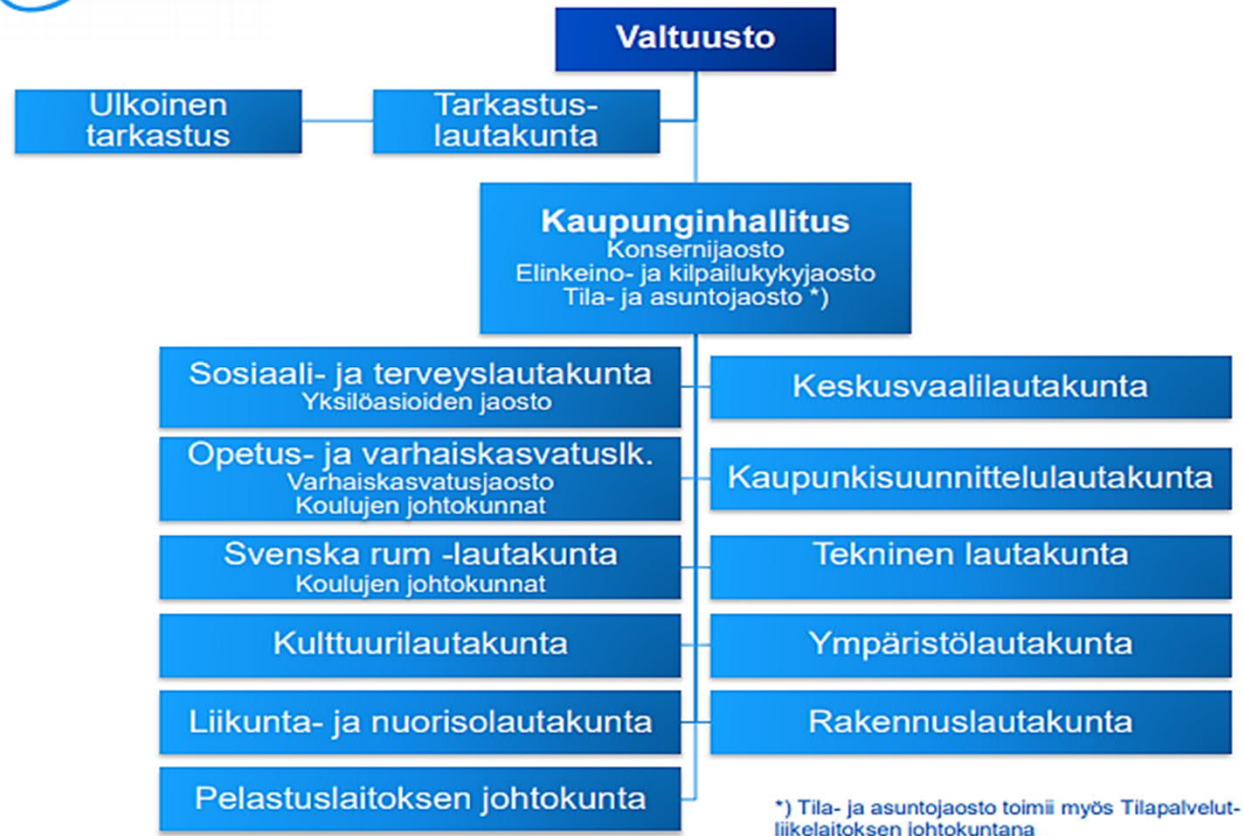

Suurten kaupunkien organisaatio- ja toimintamalleja

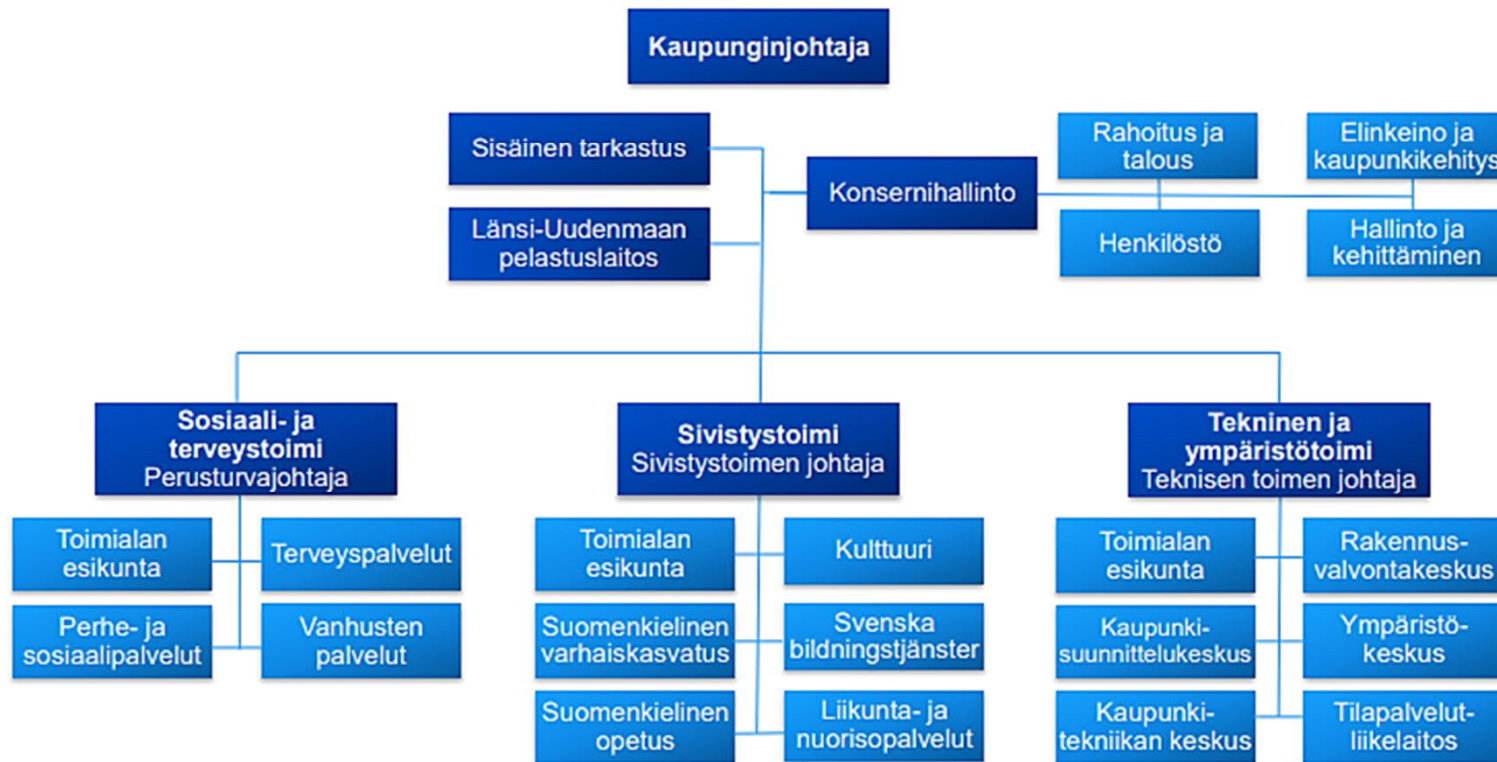
Helsingin kaupungin organisaatio

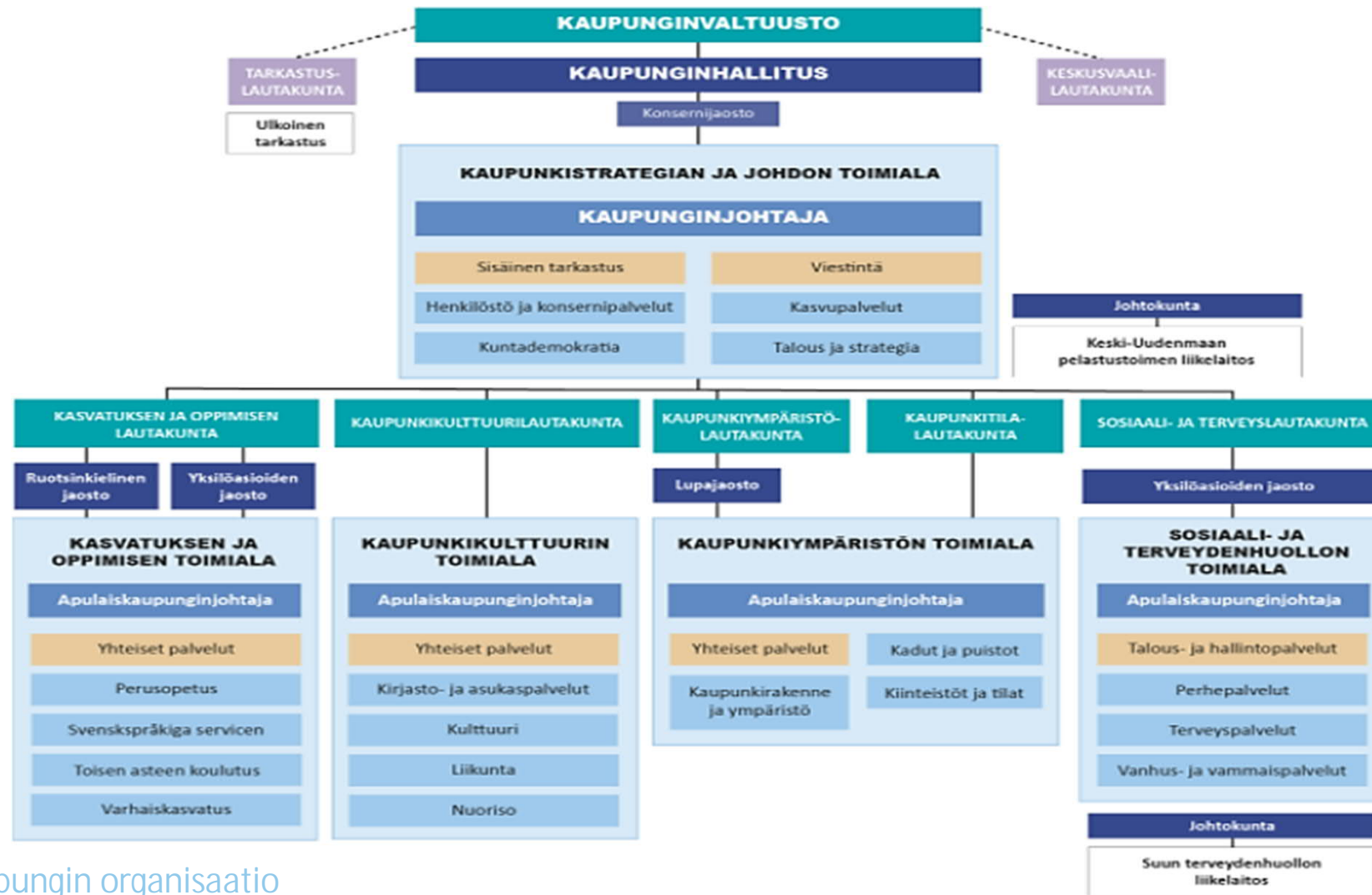
Espoon kaupungin luottamuselinorganisaatio

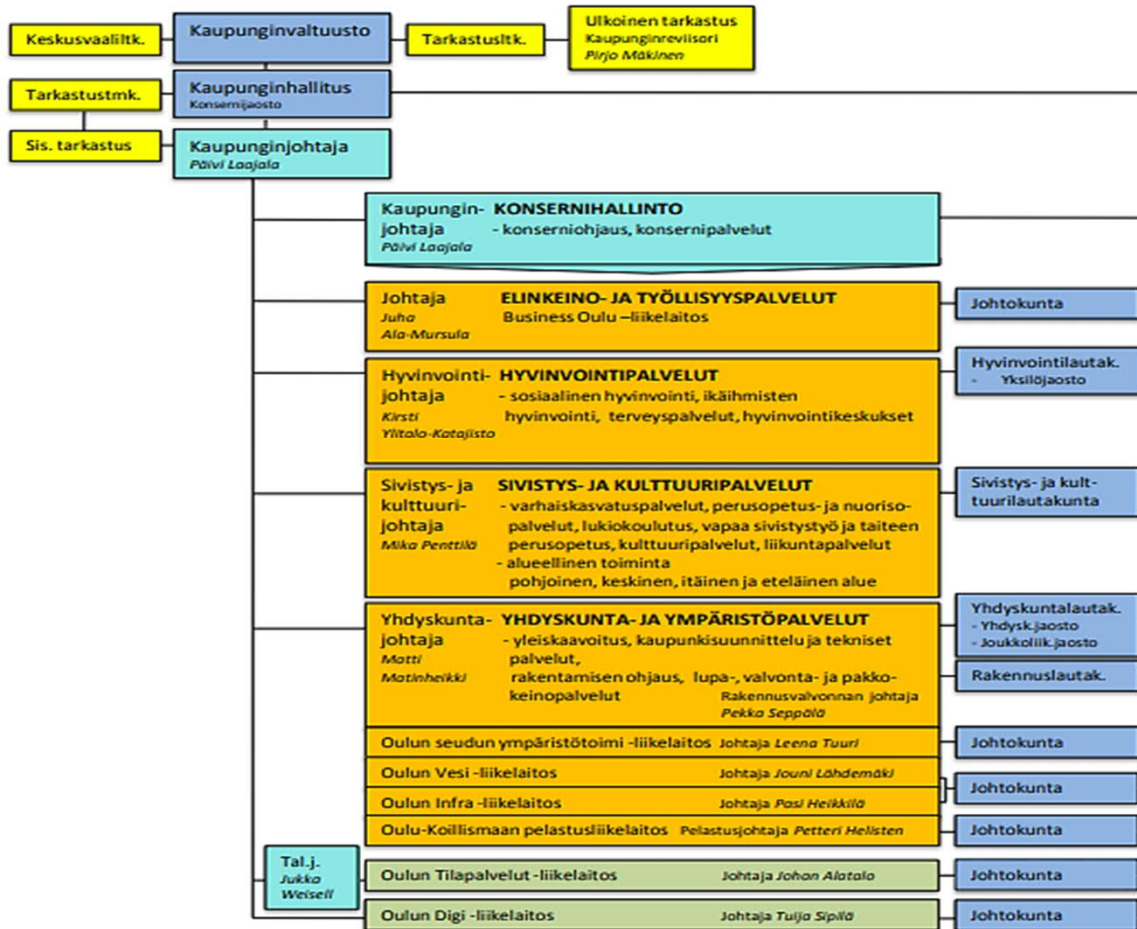
Espoon kaupungin viranhaltijaorganisaatio

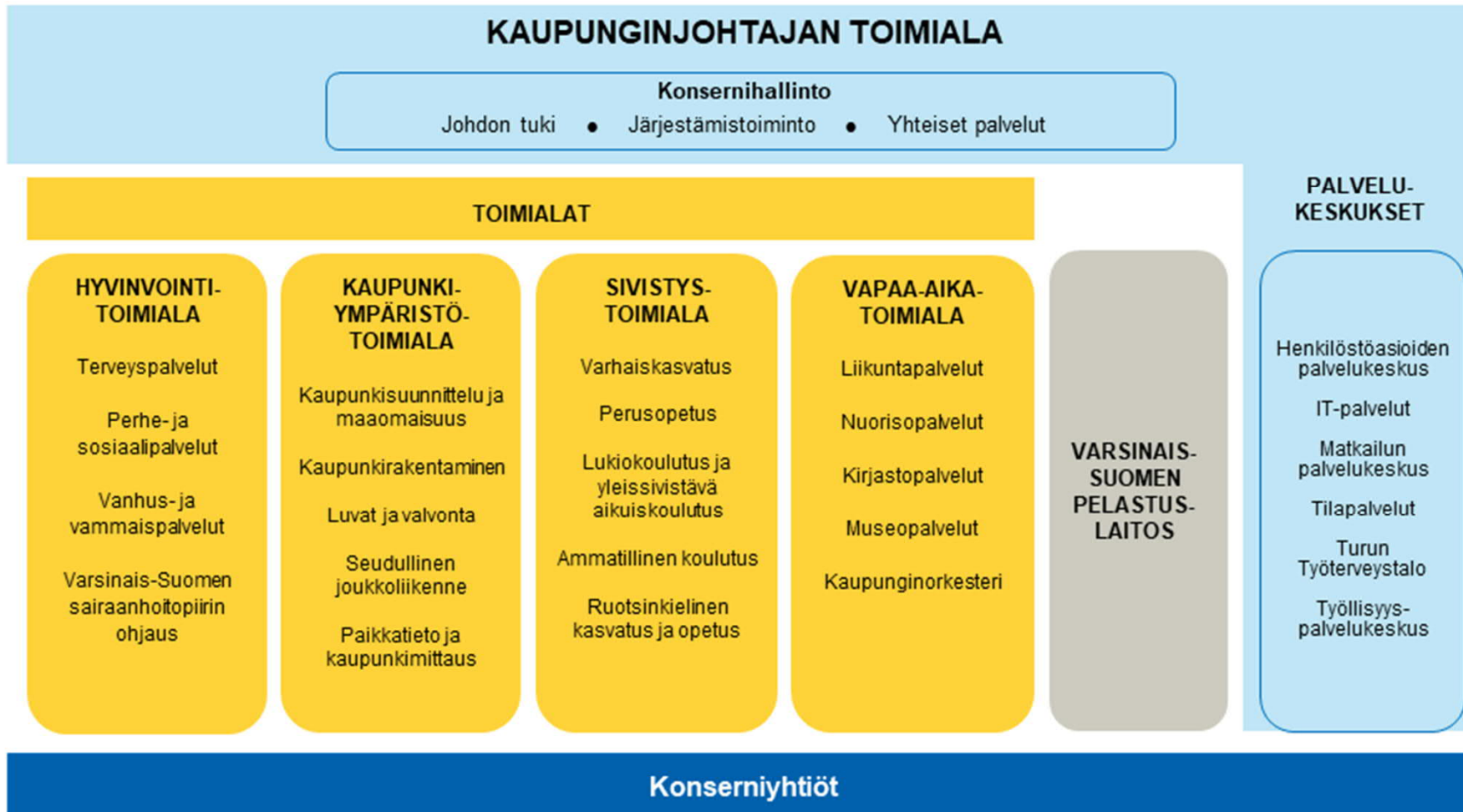
Vantaan kaupungin organisaatio 1.6.2021 alkaen

Oulun kaupungin organisaatio 1.1.2019

Turun kaupungin organisaatio

Pormestari ja päätoiminen kh:n pj

Pormestarikuntia

- Tampere
- Helsinki
- Tuusula
- Pirkkala
- Kärkölä
- Puolanka

Päätoiminen kh:n pj

- Rovaniemi
- Lahti (suunnitteli pormestarimalliin siirtymistä, mutta luopui syksyllä 2020)
- Oulu
- Turku (siirtyy 2021 pormestarimalliin)

Lisäksi:

- Espoo: luottamushenkilö- ja viranhaltijaorganisaation uudistus valmisteilla, esityksessä mukana: kaupunginhallituksen pj:n tehtävässä mahdollistetaan päätoiminen tehtävän hoito.
- Kuopio: kv 30.11.: Kaupunginhallituksen pj:n tehtävä olisi jatkossa päätoiminen. Lisäksi myös kaupunginvaltuuston pj:n tehtävä olisi jatkossa osa-aikainen (50 %). Myös kaupunginhallituksen 1. ja 2. varapuheenjohtajat olisivat jatkossa osa-aikaisia (1. varapj 50 % ja 2. varapj 25 %).

Helsingin pormestarimalli

- Pormestari johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.
- Pormestari toimii kaupunginhallituksen puheenjohtajana ja johtaa poliittista yhteistyötä. Pormestari toimii myös kaupunginhallituksen elinkeinojaoston puheenjohtajana.
- Pormestari ja apulaispormestarit ovat päätoimisia luottamushenkilöitä.
- Kaupunginvaltuusto valitsee pormestarin valtuutettujen ja varavaltuutettujen keskuudesta toimikaudekseen.
- Kaupungissa on neljä apulaispormestaria, jotka toimivat toimialalautakuntien puheenjohtajina sekä kaupunginhallituksen jäseninä.

Turun pormestarimalli

KV 14.10.2019, päätös pormestarimallista ja suunnittelua koskevia linjauksia:

- Hallintosääntöä muutetaan siten, että kaupunginvaltuusto valitsee pormestarin ja kolme apulaispormestaria 2021. Apulaispormestarien tehtäväalueet olisivat 1) hyvinvointitoimiala, 2) sivistystoimiala ja vapaa-aikatoimiala sekä 3) kaupunkiympäristötoimiala.
- Mikäli sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämistä vastuu siirretään pois kaupungin tehtävistä, tarkastellaan apulaispormestareiden määrää ja tehtävänkokoja uudelleen.
- Pormestari toimisi kaupunginhallituksen ja sen konsernijaoston puheenjohtajana.
- Apulaispormestarit toimisivat suurimpien lautakuntien puheenjohtajana sekä kaupunginhallituksen varapuheenjohtajina.
- Vaaleissa eniten ääniä saaneen puolueen pormestariehdokas aloittaisi pormestarisopimusneuvottelut, joiden tavoitteena on valtuuston enemmistön hyväksymä pormestarisopimus. Pormestarisopimuksessa sovittaisiin valtuustokauden keskeisistä tavoitteista, linjauksista ja talouden raamista. Lisäksi sovittaisiin pormestarista ja apulaispormestareista sekä näiden tehtävistä ja vastuualueista sekä muusta luottamuspaikkajaosta.
- Kaupunginvaltuusto valitsee kansliapäällikön.
- Turun kaupungin johtamisjärjestelmää uudistetaan laajasti. Kansliapäällikkö toimii muutosjohtajana.

Keskustelukysymyksiä

- Kokemukset nykyisestä toimintamallista?
- Pidetäänkö valtuutettujen määrä nykyisenä?
- Tarvitaanko poliittiseen johtamiseen muutoksia?
- Mikäli sote-uudistus etenee, hyvinvointialueet aloittavat vuoden 2023 alussa. Tuolloin selviää myös mm. se, miten työllisyyspalvelut tullaan hoitamaan. Tampereen kaupungin organisaatiota on jo muokattu vastaamaan sote-uudistuksen mukanaan tuomiin muutoksiin. Jatkomuutostarpeet nykyiseen rakenteeseen selkeytynevät vasta uuden valtuuston strategiatyön ja 2023 mahdollisesti tulevien muutoksien tarkentuessa –
 - Mahdollisia muutoksia organisaatorakenteeseen on syytä harkita vasta tilannekuvan 2023 selkiinnyttyä?